

HET WARE KERSTGEVOEL

Of: Jezus, Gods heerlijkheid verschijnt

Kerstpreek door ds. Jos Douma

Preek over Johannes 1:14: ***Wij hebben zijn heerlijkheid gezien.***

Ik sta op dit moment voor de uitdaging om te midden van de kerstbomen, de kerstballen, de kerstborrels, de kerstdiners, de kerstpakketten, de kerstkransjes, de kerstgezelligheid, de kerstrollade en de kerstliedjes een kerstpreek te houden. Dat is een uitdaging. En ik ga die aan door vanmorgen te spreken over 'Het ware kerstgevoel'.

Op blablablog.nl las ik dat je voor het ware kerstgevoel vandaag de dag vooral in het tuincentrum moet zijn: dat is de spil waar de kerst om draait en de plek waar de kerststal is uitgegroeid tot een compleet kerstdorp. Maar ik geloof dat je voor het ware kerstgevoel in de kerk moet zijn. De kerk als de geloofsgemeenschap rondom Jezus Christus, waar mensen samenkomen die elkaar niet hebben uitgezocht en zich toch met elkaar verbonden voelen en die allemaal maar één ding willen: genade ervaren, Jezus zien en God eren!

Daarom zijn we vanmorgen bij elkaar. Om het ware kerstgevoel te ervaren. Dat is niet zo heel gemakkelijk omdat kerst in de loop van de tijd steeds meer geassocieerd is gaan worden met knusse gezelligheid terwijl het ten diepste gaat om overweldigende heiligheid. Het ware kerstgevoel, daarvoor moet je denk ik bij de herders in het veld zijn. In zeker zin heeft God hoog spel gespeeld, heeft hij een risico genomen door zijn Zoon in een eenvoudige stal in een al even eenvoudige voederbak geboren te laten worden. Kerst kon zo gemakkelijk een equivalent voor knusheid worden: een teder plaatje, dat tot de verbeelding spreekt omdat het ook zo herkenbaar is.

Maar heel anders is het daar in het veld, waar de herders zijn, die de wacht houden over hun kudde. Opeens worden zij omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevig schrikken. En voordat we ons laten geruststellen door de engel die zegt dat we niet bang hoeven te zijn, is het goed om toch ook even bij die schrik stil te staan. Want als Gods heerlijkheid verschijnt - want dat staat er in Lucas 2 vers 9: 'de heerlijkheid van de Heer omstraalde hen - als Gods heerlijkheid verschijnt dan schrik je je in eerste instantie kapot. Want dat is zo overweldigend, zo overrompelend, zo overdonderend: de heerlijkheid van God! En als het vanmorgen gaat over het ware kerstgevoel, dan gaat het over deze overrompelende Christus-ervaring: dat je hem ziet in al zijn mateloze glorie en zijn onvoorstelbare heerlijkheid. Dit is het ware kerstgevoel: dat in Jezus Gods heerlijkheid verschijnt!

En daarom proeven we in deze preek die paar woorden uit het Johannes-evangelie: 'en wij hebben zijn heerlijkheid gezien'. Wat doet dat met een mens? En wát was er dan precies te zien? En wie zijn eigenlijk die 'wij' uit Johannes 1 vers 14?

* * *

Bij die 'wij' moeten we in eerste instantie denken aan Johannes en de andere discipelen. De eerste keer dat er gesproken wordt over de heerlijkheid van Jezus is in Johannes 2:11. Jezus heeft dan net zijn eerste wonder gedaan: hij heeft op de bruiloft in Kana water veranderd in wijn. En dan staat er:

Hij toonde zo zijn grootheid (heerlijkheid) en zijn leerlingen geloofden in hem.

En als Jezus Lazarus uit de dood heeft opgewekt, zegt hij tegen Marta (Johannes 11:40):

Ik heb je toch gezegd dat je Gods grootheid (heerlijkheid) zult zien als je gelooft?

En als Judas weggegaan is van de tafel waar ze het Avondmaal vierden, waar Judas samen met Jezus at van het ene brood, op dat moment zegt Jezus (Johannes 13:31):

Nu is de grootheid (heerlijkheid) van de Mensenzoon zichtbaar geworden, en door hem de grootheid (heerlijkheid) van God.

Als je Jezus ziet die water verandert in wijn, die doden levend maakt, die zichzelf laat verraden voor ons, dan zie je Gods heerlijkheid. Een heel bijzonder moment is er als Jezus bovenop een berg is (Johannes vertelt het niet, maar het staat wel in Matteüs): samen met Petrus en Jakobus ziet Johannes dit (Matteüs 17:2-7):

Voor hun ogen veranderde hij van gedaante, zijn gezicht straalde als de zon en zijn kleren werden wit als het licht.

En even later gleed er

de schaduw van een stralende wolk () over hen heen, en uit de wolk klonk een stem: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde. Luister naar hem!' Toen de leerlingen dit hoorden, wierpen ze zich neer en verborgen uit angst hun gezicht. Jezus kwam dichterbij, raakte hen aan en zei: 'Sta op, jullie hoeven niet bang te zijn.'

Dat is de heerlijkheid van Jezus: dat je, als je naar hem kijkt, ziet dat hij straalt. Zijn gezicht straalt, zijn kleren stralen, heel zijn wezen straalt, van binnenuit. En je hoort het hart van de Vader: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.' En het is zo overweldigend dat je uit angst je handen voor je gezicht slaat.

En we zijn weer terug bij de herders: zij zien de heerlijkheid van de Heer, zij zien wat Johannes en de andere leerlingen hebben gezien: Jezus, Gods heerlijkheid verschijnt.

Het ware kerstgevoel is een gevoel van op de grond vallen, je handen voor je gezicht slaan, om dan in je angstige overweldigd-zijn door zoveel licht en warmte te merken dat iemand zijn hand op je schouder legt, en zegt: 'Je hoeft niet bang te zijn.'

* * *

Dat is misschien wel het meest kenmerkende van wat de bijbel de heerlijkheid van God noemt. Er worden veel verschillende vertaalwoorden voor gebruikt: glorie, grootheid, aanwezigheid, luister, majesteit, nabijheid. En daarin valt op dat er aan de ene kant die overweldigende heiligheid is, zo groots en indrukwekkend dat de angst je om het hart slaat, maar dat er aan de andere vanuit die heiligheid een hand op je schouder wordt gelegd en je de intimiteit en nabijheid en genadige aanwezigheid van de Heer ervaart. Dat is heerlijkheid. Als je de hoogverheven heiligheid daaruit verliest, ben je de heerlijkheid meteen ook kwijt. Als je de intieme nabijheid daaruit verliest, dan ben je ook die heerlijkheid kwijt. Want dat hoort helemaal bij elkaar. Het gaat samen. God heeft het samengevoegd en wij moeten het niet scheiden.

Jezus, Gods heerlijkheid verschijnt!

- Die heerlijkheid, dat is het kind in de kribbe en tegelijk de koning van het koninkrijk dat geen grenzen heeft.

- Die heerlijkheid, dat is Jezus' offerbereidheid en nederigheid en tegelijk zijn almacht in hemel en op aarde.
- Die heerlijkheid, dat is zijn kruis en tegelijk zijn opstanding.
- Die heerlijkheid, dat is zijn eindeloze genade en tegelijk zijn confronterende waarheid.
- Die heerlijkheid, dat is zijn woord 'wees niet bang' en tegelijk zijn woord 'addergebroed, hoe denk je te ontkomen aan het oordeel van de hel?'
- Die heerlijkheid, dat is zijn angst in de tuin van Getsemane en tegelijk zijn authentieke zwijgen tegenover zijn vijanden.
- Die heerlijkheid, dat is zijn menselijke zwakheid en tegelijk zijn goddelijke kracht.
- Die heerlijkheid, dat is de witte wolk en tegelijk het vlammeende vuur.

Want die heerlijkheid van God die in Jezus is verschenen gaat mee door heel de bijbel heen. De wolkkolom en de vuurzuil in de woestijn: het is Gods heerlijkheid. De wolk die neerdaalt op de tabernakel en die tabernakel vervult zodat Mozes er niet meer binnen kan gaan: het is Gods heerlijkheid. En als Ezechiël een visioen krijgt, dan is dat Gods heerlijkheid:

En ik zag en zie, een stormwind kwam uit het noorden, een zware wolk met flikkerend vuur en omgeven door een glans; daarbinnen, midden in het vuur, was wat er uitzag als blinkend metaal. (...) Zoals de aanblik is van de boog, die in de regentijd in de wolken verschijnt, zo was de aanblik van die omhullende glans. Aldus was het voorkomen der verschijning van de heerlijkheid des HEREN. Toen ik haar zag, viel ik op mijn aangezicht, en ik hoorde de stem van Een, die sprak.

* * *

Het ware kerstgevoel is een Christuservaring die niet zo gemakkelijk grijpbaar is. Als we stil worden bij het kind in de voederbak, dan hoort dat zeker bij de heerlijkheid: de intimiteit, de eenvoud, de nabijheid, het gewone. Ook dat is de glorie van God. Maar als dat alles blijft, hebben we het ware kerstgevoel gemist.

Maar dan doet zich ook de vraag voor: kunnen wij zien wat Johannes en de leerlingen hebben gezien? Mogen wij onszelf invullen op de plek van het 'wij' in Johannes 1 vers 14: 'Wij hebben zijn heerlijkheid gezien'? Ja, dat in ieder geval. Dat mag. Want de heerlijkheid van het nieuwe verbond is groter en dieper dan die van het oude verbond leert Paulus ons in 2 Korintiërs 3. Wij mogen met een onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen!

Maar ik kan me indenken dat deze gedachte rond zingt in onze gedachten en harten: 'Die heerlijkheid, ik kan me er zo weinig bij voorstellen? Is dat niet vaag? Is dat niet abstract? Is dat niet iets voor in de hemel, en moeten we het nu maar wat gewoner aan doen, gewoon samen rond een voederbak?'

Ik ben ervan overtuigd, en ik raak er steeds meer van overtuigd, dat we hier te maken hebben met de kern van het leven van de gemeente, met de kern van christelijk geloven, en we oefenen het als we kerst vieren: dat wij leren om de glorie van Christus te zien.

En misschien vinden we dat moeilijk, misschien vinden we dat vaag, misschien roept het daardoor zelfs weerstand op. Maar als wij werkelijk willen leren om kerst te vieren (letterlijk betekent kerst - via 'Christmas', 'Christ', 'Kerst' betekent 'Christus!') - als wij werkelijk willen leren om kerst te vieren...

Nee, laat ik het anders zeggen: als Gó d zelf door zijn heilige Geest bezig is om in onze harten en in onze levens het ware kerstgevoel op te wekken, dan doet hij dat door onze ogen te richten op zijn eniggeboren Zoon, Jezus Christus in zijn vreugdevolle heiligheid en zijn

stralende glorie, zodat we het mee gaan zeggen en mee gaan zingen: 'Wij - wij hebben zijn heerlijkheid gezien!'

* * *

Lieve mensen, de tijd is gekomen - ook voor onze gemeente - de tijd is gekomen om met heel ons hart en met heel onze ziel en met al onze krachten te weten, te beseffen dat we geroepen zijn om de heerlijkheid van Christus te zien en te ontvangen, omdat dat de enige weg is waarlangs onze levens zullen veranderen naar zijn beeld.

De tijd is gekomen om definitief in te zien dat we in de gemeente als de geloofsgemeenschap rondom het kind dat koning is elkaar moeten helpen bij dit ene, dat zo belangrijk, zo allesovertreffend, zo groots en zo kostbaar is: het zien van Jezus. Want in Hem verschijnt Gods heerlijkheid.

De tijd is gekomen om de overweldigende grootheid en de genadige glorie van Christus niet alleen zelf te zoeken of voor onszelf te houden, maar ook te delen met anderen die Hem nog niet kennen omdat zijn koninkrijk geen grens kent en zijn heerlijkheid geen eind. Wij mogen ons laten meenemen in een machtige beweging vanuit God en zijn Geest (een *missio Dei*) waarin we een visie verspreiden voor de allesomvattende en allesovertreffende heerlijkheid van de Eniggeboren Zoon van God!

De tijd is gekomen om elke dag als een stille dag, een heilige dag te laten beginnen doordat we in het stralende licht van Christus' glorie gaan staan zodat we die glorie kunnen weerspiegelen en ook anderen tot zegen kunnen zijn omdat we doorstroomd worden met zijn vrede, zijn barmhartigheid, zijn genade, zijn trouw, zijn kracht, zijn liefde, zijn dienstbaarheid, zijn authenticiteit en zijn ontferming.

De tijd is gekomen - ook voor onze gemeente - om Jezus te zien en om Jezus te laten zien.

Niets meer. Niets minder.

Dat is kerst vieren.

Dat is het ware kerstgevoel...

Gebed | Jezus, glorierijke Zoon van de Vader, U aanbidden we als onze Koning, als onze Heer, als de meest barmhartige, de meest genadige, de meest liefdevolle, de meest krachtige, de meest goddelijke Persoon die we ons kunnen voorstellen. We willen voor U neervallen, overweldigd door uw stralende heerlijkheid, en we verlangen ernaar dat we uw hand op onze schouder voelen en dat u met uw onvoorstelbaar krachtige en liefdevolle stem tegen ons zegt: 'Wees niet bang. Ik ben het. Jezus. Jouw Verlosser en jouw Heer. Voor jou ben ik gekomen. Voor jou heb ik geleden. Voor jou ben ik gestorven. Voor jou ben ik opgestaan. Voor jou ben ik er.' En, Heer, leer ons dan om samen als gemeente te zeggen: 'U willen we liefhebben met alles wat in ons is. Want u, Jezus Christus, u bent alles. U bent alles wat we nodig hebben. U bent Gods heerlijkheid. Amen.

Voor deze preek ben ik sterk geïnspireerd door het gedachtegoed van David Bryant die een boek schreef met de titel: *Christ is All. A Joyful Manifesto on The Supremacy of God's Son.*

Kijk ook op: <http://proclaimhope.wsg.net/>

